

Motion till riksdagen 2025/26:3416

av Janine Alm Ericson m.fl. (MP)

Skärpt regelverk för Sjunde AP-fonden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på hållbarhet inte längre ska underordnas kravet på avkastning i Sjunde AP-fondens förvaltning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sjunde AP-fonden bör förbjudas att göra direkta investeringar i utvinning av fossila energikällor som olja, kol och gas och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sjunde AP-fonden bör förbjudas att investera i, eller låna ut pengar till, stater som begår krigshandlingar eller bryter mot mänskliga rättigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera och stärka kraven på social hållbarhet i samtliga AP-fonders direktiv och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En god pension ska inte förstöra framtiden för våra barn!

En god avkastning på våra pensionspengar är angeläget för oss alla. En klok förvaltning av pengarna säkerställer en god ålderdom och ett stabilt pensionssystem.

Men vi kommer inte vara Sveriges sista generation. Det måste vara vi som nu är yrkesverksamma som ställer krav på att våra kommande pensioner inte förstör framtiden för våra barn och barnbarn.

Sjunde AP-fonden förvaltar fem miljoner svenskars pension inom ramen för premiepensionen. Det är ett stort ansvar och stora pengar. Det finns ramverk för hur fonden ska arbeta med hållbarhet, och det är i grunden bra. Men i fall efter fall har det visat sig att det inte räcker. I otaliga fall under många år har det uppmärksamats att AP7 har gjort minst sagt tveksamma investeringar i företag som släpper ut enorma mängder koldioxid och bidrar till kränkandet av mänskliga rättigheter. Under våren

2024 investerade de en halv miljard kronor i det saudiarabiska oljebolaget Saudi Aramco. Först efter att fondens vd kallats till finansutskottet i januari, och inte förrän fonden hunnit utöka innehavet med ytterligare aktier i april, svartlistades bolaget slutligen i juni.

Vi välkomnar naturligtvis svartlistningen, men det ska inte krävas att Dagens Industri granskar innehaven och att Miljöpartiet kallar fondens vd till riksdagen för att direktiven ska följas. Detta synliggör att regelverket måste ändras och kraven skärpas. Miljöpartiet har länge efterfrågat det, inte minst under tidigare finansmarknadsminister Åsa Lindhagen.

Nu har regeringen effektivt skjutit stora delar av den svenska klimatpolitiken i sank i tre års tid. Vi måste öka takten i omställningen. Därför ökar också behovet av en ansvarsfull statlig förvaltning av svenska pensionspengar. Som medborgare och löntagare i Sverige ska man inte behöva fundera över om ens intjänade pension används för att bygga en bättre framtid eller sabotera densamma.

Vi uppmanar därför regeringen att skyndsamt skärpa direktiven till Sjunde AP-fonden för att säkerställa en hållbar förvaltning. För att uppnå detta är en första självklar utgångspunkt att kravet på hållbarhet i AP-fondernas förvaltning inte längre underställs kravet på avkastning – det är fullt möjligt att göra hållbara investeringar som samtidigt ger bra avkastning till våra pensionärer. Det gäller naturligtvis alla AP-fondernas placeringar, även om den här motionen fokuserar på Sjunde AP-fonden. Vidare borde det för varje ansvarstagande regering vara självklart att svenska pensionspengar inte ska förvaltas genom direkta investeringar i utvinning av fossila energikällor som olja, kol och gas. Inte heller ska våra pengar användas för att begå krigsbrott eller kränka människors grundläggande rättigheter. Vi uppmanar därför regeringen att förbjuda AP-fonderna att investera i, eller låna ut pengar till, stater som begår krigshandlingar eller bryter mot mänskliga rättigheter. Slutligen kan vi konstatera att medvetenheten om vikten av social hållbarhet stärkts sedan den senaste förhandlingen om direktiven för Första–Fjärde AP-fonderna. Vi uppmanar därför regeringen att utvärdera och stärka kraven på social hållbarhet i samtliga AP-fonders direktiv.

Janine Alm Ericson (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Katarina Luhr (MP)

Jan Riise (MP)